

REABILITAREA RAURILOR

Raurile naturale si luncile acestora sunt printre cele mai complexe si diverse ecosisteme de pe glob.

De sute de ani raurile au fost utilizate pentru hrana, alimentari cu apa, irigatii, producere de energie electrica, transport, descarcarea de substante poluante, turism si recreere.

Generatii de oameni au amenajat raurile, pentru a le utiliza functiile economice fara a lua in considerare in mod corespunzator si conservarea functiilor ecologice ale acestora.

O cale de a imbunatati calitatea apelor si aspectul fizic al raurilor este de a promova un program activ de rehabilitare a raurilor.

Reabilitarea raurilor cuprinde o mare varietate de metode cu scopul principal de a restaura functiile naturale ale raurilor care au fost degradate prin interventia umana.

Cele mai importante functii naturale ale raurilor si zonelor umede limitrofe acestora sunt:

- functia de habitat pentru pesti, carora le ofera conditii optime de reproducere;
- functia de habitat pentru pasari, mamifere, amfibieni, reptile si o foarte diversa fauna de nevertebrate;
- functia de stocare a apei si retinerea sedimentelor;
- functia de autoepurare a apei prin stocarea si reciclarea nutrientilor si transformarea poluantilor organici si anorganici;
- functia de biodiversitate – padurile de lunca de esente tari sunt foarte productive;
- functia economico-sociala: sursa de apa, cale de transport, materiale de constructii, eco-turism, recreere si educatie.

Orice proces de analiza a “reabilitarii ecologice” trebui sa-si propuna un obiectiv realist care sa satisfaca maximal criteriile de eficienta privind atat aspectele economice si sociale ale apei ca resursa fundamentala si limitata cat si aspectele privind conservarea ecosistemelor naturale privite ca mediu al vietii.

Obiectivele reabilitarii raurilor sunt:

- Conservarea ecosistemelor “ sanatoase” si valoroase biologic aflate in stare naturala;
- Atingerea unui potential ecologic maxim pentru ecosistemele puternic antropizate
- Transformarea sistemelor antropizate, pentru care caracteristicile primare au fost alterate si pentru care problema

este aceea de a crea condiții pentru dezvoltarea unui nou ecosistem, mai favorabil din punct de vedere al criteriilor de decizie.

Printre efectele cele mai importante ale reabilitării râurilor se menționează:

- creșterea biodiversității florei și faunei;
- creșterea numărului speciilor de pești și a numărului de exemplare valoroase;
- creșterea facilităților de recreere și turism;
- îmbunătățirea esteticii cursurilor de apă și a zonelor limitrofe acestora.

Reabilitarea ecologică a râurilor face parte integrată din domeniul gospodării resurselor de apă. Reabilitarea ecologică se referă atât la cursul de apă propriu-zis cât și la zonele limitrofe acestuia ca: malurile cursului de apă, luncile inundabile etc., care sunt de importanță majoră în dezvoltarea florei și faunei.

Reconstrucția ecologică a ecosistemelor acvatice se analizează și planifică la nivel de bazin hidrografic, realizarea fiind recomandată a se face din amonte în aval.

Noua strategie de amenajare a râurilor pornește de la ideea că râurile și coridoarele acestora formează ecosisteme complexe care includ terenurile adiacente, flora și fauna și cursurile de apă. Aceste ecosisteme depind de regimul cursurilor de apă în care debitele, transportul sedimentelor, temperatura apei și alte variabile au un rol bine definit. În cazul producerii unor modificări ale acestor variabile față de valorile existente în mod natural echilibrul este dereglat. Este motivul pentru care amenajarea râurilor prin lucrări ingineresti trebuie să aibă ca obiectiv menținerea în timp și spațiu a echilibrului dinamic global al cursurilor de apă.

Îndiguirile cursurilor de apă pe sectoare lungi de râu conduc nu numai la **reducerea biodiversității mediului acvatic** dar și la **dezatenuarea debitelor maxime**.

Totodată, schimbările de ordin climatic vor cauza în timp creșteri ale nivelului apei ceea ce va conduce la necesitatea supraînălțării digurilor. Creșterea din ce în ce mai mult a nivelului apei, va mări presiunea asupra digurilor, va crește frecvența producerii de breșe și riscul producerii de inundații.

Noul concept de amenajare a râurilor, "Mai mult spațiu pentru râuri", presupune armonizarea cerințelor sociale și economice

precum alimentarea cu apă, apărarea împotriva inundațiilor și altele cu cerințele ecologice.

Pentru aceasta trebuie asigurată continuitatea râului și a legăturii sale cu lunca inundabilă prin realizarea unor habitate (zone umede) pentru: conservarea florei și faunei acvatice, atenuarea viiturilor și reținerea nutrienților.

Prin renaturarea râurilor se oferă **noi spații pentru atenuarea viiturilor și noi spații pentru natură** reprezentate de luncile inundabile, unde se vor dezvolta ecosisteme noi care oferă condiții optime pentru flora și fauna acvatică precum și pentru recreere și turism.

Reabilitarea râurilor este o acțiune de maximă complexitate și dificultate științifică și tehnică și care implică o mare responsabilitate. Ea trebuie să fie o activitate bine fundamentată și coordonată. În acest scop, a fost înființat Centrul Național de Reabilitare a Râurilor care să faciliteze schimbul de informații în acest domeniu și să promoveze în România problematica reabilitării ecologice a râurilor .